

ที่ วธ. ๐๒๐๓.๓/๗๕๐

กระทรวงวัฒนธรรม

๖๖๖ ถนนบรมราชชนนี บางพลัด

กทม. ๑๐๗๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. จำนวน ๑๐๐ ชุด
๒. คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย
๓. สำระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ.
๔. แผ่นซีดีจำนวน ๑ แผ่น

เรื่องเดิม

๑. พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕๒(๕) บัญญัติให้กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ต้องดำเนินการจัดสรรเงินให้แก่กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ซึ่งเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวต้องการให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์เพื่อให้มีการพัฒนาสื่อและสร้างสรรค์สื่อที่ดี ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ประกาศใช้บังคับ

๒. ผลการสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อของเด็กพบว่าโดยเฉลี่ยเด็กและเยาวชนไทยบริโภคสื่อวันละ ๑๒.๙ ชั่วโมง โดยมีสัดส่วนการรับชมโทรทัศน์สูงสุดอยู่ที่ ๕.๗ ชั่วโมงต่อวัน และใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเฉลี่ย ๓.๓ ชั่วโมงต่อวัน ในขณะที่เดียวกัน ผลการสำรวจสัดส่วนรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ประเภท ป (อายุ ๓-๕ ปี) และ ประเภท ด (อายุ ๖ - ๑๒ ปี) ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๑ โดยโครงการ Child Media Watch พบว่าเฉลี่ยทุกสถานีในระบบฟรีทีวี มีสัดส่วนรายการเด็กเพียง ร้อยละ ๕.๔๘ ของเวลาออกอากาศทั้งหมด สอดคล้องกับผลการติดตามการจัดระดับความเหมาะสมของประเภทรายการโทรทัศน์ของเครือข่ายสถาบันวิชาการนิเทศศาสตร์ ๑๒ สถาบันและเครือข่ายครอบครัวอาสาเผ่าระวังสื่อ ที่พบว่า รายการประเภท ป และ ด ในช่วงเวลา ๑๖.๐๐ - ๒๒.๐๐ น. ของทุกสถานี มีเพียงร้อยละ ๑๐ ซึ่งต่ำกว่าที่ระเบียบของกรมประชาสัมพันธ์ได้กำหนดไว้ว่าต้องมีรายการสำหรับเด็กและเยาวชน ร้อยละ ๒๕ ในผังรายการของช่วงเวลาดังกล่าว ส่วนสื่อวิทยุนั้นพบว่ามีสัดส่วนของรายการสำหรับเด็กไม่ถึงร้อยละ ๑ ของจำนวนเวลา และสถานีทั่วประเทศ

การวิเคราะห์ของภาควิชาการต่างชี้ไปในทิศทางเดียวกันว่า สาเหตุหลักที่ทำให้สื่อสร้างสรรค์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว มีจำนวนน้อย เนื่องจาก ๑) นโยบายของสถานีที่มุ่งผลิตรายการเพื่อเป้าหมายทางการตลาด ๒) ข้อจำกัดด้านเงินทุน เพราะรายการเด็กที่มีคุณภาพสูงต้องใช้ทุนผลิตสูงกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาทต่อชั่วโมง ทำให้ผู้ผลิตรายย่อยและอิสระไม่สามารถอยู่ได้ ๓) ข้อจำกัดเรื่องผู้สนับสนุนรายการ เนื่องจากรายการเด็กมักอยู่ในช่วงเวลาไม่ดี ได้รับความนิยมน้อย จึงมีผู้สนับสนุนรายการน้อย ๔) ผู้ผลิตสื่อเด็กที่มีคุณภาพและมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเรียนรู้พัฒนาการของเด็ก และสาระทางวัฒนธรรม ยังมีจำนวนน้อย ทำให้เกิดข้อจำกัดเรื่องคุณภาพเนื้อหา ในขณะที่ช่องทางของการเผยแพร่มีมากขึ้น โดยเฉพาะทีวีในระบบอื่น ๆ เช่น ดาวเทียม และอินเทอร์เน็ต จึงทำให้มีความจำเป็นต้องเพิ่มเนื้อหาที่สร้างสรรค์

ปัญหาข้างต้นไม่เพียงแต่เกิดขึ้นกับสื่อโทรทัศน์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว เท่านั้น แต่ยังเกิดขึ้นกับสื่อประเภทอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนเช่นกัน อาทิ สื่อหนังสือ สื่อศิลปวัฒนธรรม สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อเพื่อการเรียนรู้อื่น ๆ อันแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องมีการจัดการ เพื่อทำให้เกิดสื่อสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพและมีจำนวนที่เพียงพอสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว มีตัวอย่างความสำเร็จของต่างประเทศจำนวนไม่น้อย ที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทของรัฐบาลในการสนับสนุนสื่อสร้างสรรค์ จนทำให้เกิดสื่อที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชน และครอบครัวได้อย่างเห็นผลสำคัญ อาทิ BBC ของอังกฤษ ที่มีสถานีโทรทัศน์เฉพาะสำหรับเด็ก ๒ สถานี คือ CBeeBies สำหรับเด็กปฐมวัย และ CBBC สำหรับเด็กวัยเรียน ซึ่งทั้งสองสถานีมีรายการเพื่อการศึกษาและสื่อเสริมดิจิทัลที่สามารถเป็นสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ประมาณร้อยละ ๓๕ ของผังรายการ ที่เหลือเป็นรายการสาระบันเทิงที่เหมาะสมกับกลุ่มวัยของเด็ก นอกจากนี้มีตัวอย่างของกองทุนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการผลิตสื่อเพื่อเด็กซึ่งมีกฎหมายและงบประมาณที่ชัดเจน อาทิ National Endowment for Children's Education Television ของสหรัฐอเมริกา Australian Children's Television Foundation ของออสเตรเลีย Telefilm Canada ของแคนาดา และ Broadcasting Development Fund และ KERIS ของเกาหลีใต้ เป็นต้น

๓. คณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. ที่พัฒนาขึ้นโดยคณะอนุกรรมการกองทุนเพื่อพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการผลิตและการพัฒนาสื่อที่มีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว โดยคำนึงถึงความหลากหลายทางสังคม ความเสมอภาค และการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกระดับ สมควรจัดตั้งกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการดำเนินการดังกล่าว

๔. เนื่องจากแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ ได้ประกาศใช้บังคับแล้ว (ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๔) และส่วนราชการต้องมีการจัดทำแผนนิติบัญญัติกระทรวงวัฒนธรรมได้เสนอแผนนิติบัญญัติ โดยมีกฎหมายที่จะจัดให้มีขึ้นใหม่และแก้ไขเพิ่มเติม คือร่างพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. ซึ่งได้แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาทราบแล้ว โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบแผนการตรากฎหมายที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ (แผนนิติบัญญัติ) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเสนอ และให้ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนดังกล่าวต่อไป

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอรัฐมนตรี

ในการพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดสื่อสร้างสรรค์เพื่อแก้ไขปัญหาข้างต้นจึงจำเป็นต้องกำหนดให้มีกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ รวมถึงเพื่อพัฒนาศักยภาพในการผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ กระจายสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์อย่างทั่วถึงทุกระดับ รวมทั้งเพื่อสร้างกลไกในการรู้เท่าทันและเฝ้าระวังสื่อ โดยมีคณะอนุกรรมการกองทุนเพื่อพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหาร ให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงาน และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินที่จะให้การสนับสนุนกิจกรรมด้านต่าง ๆ และระดมการจัดหาทุนจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งรวมไปถึงการระดมความร่วมมือจากเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กองทุนฉบับนี้ควรได้รับการพิจารณาโดยเร็วเนื่องจากจะเป็นกฎหมายที่ใช้ในการส่งเสริมการผลิตและพัฒนาสื่อที่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ เพื่อให้สอดคล้องรับกับร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม พ.ศ. ซึ่งได้กำหนดให้มีการจัดสรรเงินให้แก่กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ไว้ในมาตรา ๔๖ (๕) ของร่างพระราชบัญญัติ

๓.สาระสำคัญของเรื่อง

กองทุนประกอบด้วยเงินอุดหนุนจากแหล่งเงินทุนหลัก ๒ แหล่ง ประกอบด้วยเงินรายได้ที่กสทช. จัดสรรให้ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม พ.ศ. และเงินค่าปรับที่ได้รับจากการลงโทษผู้ละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ที่ตกเป็นของกองทุนจำนวนกึ่งหนึ่ง และจากแหล่งอุดหนุนอื่น ๆ อาทิ เงินค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เงินอุดหนุนจากภาคเอกชนหรือองค์กรอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ และเงินหรือทรัพย์สินจากการบริจาค

กำหนดให้กองทุนมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยการบริหารกิจการกองทุนกระทำโดยคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และมีผู้จัดการกองทุน ทำหน้าที่เป็นเลขานุการและบริหารกิจการของกองทุนตามนโยบายของคณะกรรมการกองทุน

ในระหว่างขั้นตอนของการพัฒนาร่างพระราชบัญญัติกองทุน ฯ กำหนดให้มีสำนักงานพัฒนากองทุน ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ จนกว่าร่างพระราชบัญญัติกองทุน ฯ จะมีผลบังคับใช้

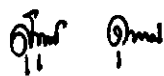
๔. รายละเอียดที่ประสงค์ให้คณะรัฐมนตรีมีมติ

กระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาแล้วเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการและส่งร่างพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. ไปยังรัฐสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. ได้ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุกุมล คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

โทร ๐ ๒๔๒๒ ๘๙๐๓ - ๖

โทรสาร ๐ ๒๔๒๒ ๘๙๐๔